

Blog bezoek Winter 2019

Als je in een gebied werkt zoals Gaza, dan weet je dat er altijd iets kan gebeuren. Helaas was dat deze reis het geval.

Het plan was om twee dagen de Westelijke Jordaanoever te bezoeken voor enkele vergaderingen en vervolgens Gaza in te gaan. Helaas escaleerde de situatie tussen Gaza en Israël op de nacht voor vertrek. Mijn vlucht werd hierdoor bijna geannuleerd. Code Rood werd afgekondigd., maar uiteindelijk kwam ik die dag toch nog aan in Ramallah. We hoopten allemaal dat de rust in Gaza snel hersteld zou zijn, maar de escalaties bleven helaas nog een aantal dagen duren.

Voor de mensen in Gaza betekende dit zeer angstige en moeilijke tijden, voor mij betekende dit 9 dagen in Ramallah in plaats van twee.

Het beste wat je kunt doen als dingen slecht gaan, is proberen om er toch nog iets goeds van te maken. Voor de mensen in Gaza kon ik niet veel doen, maar ik kon wel het beste proberen te halen uit mijn tijd in Ramallah.

Een van de redenen waarom ik in de eerste plaats naar Ramallah was gekomen, was voor een ontmoeting met het Palestijns museum. Afgelopen zomer hebben we met hen samengewerkt aan een land-art zomerkamp. Dit zomerkamp was gekoppeld aan hun tentoonstelling 'Intimate Terrains' en vond plaats zowel in Ramallah als in Gaza.

Het was een grote verrassing om te horen dat het museum dit project beschouwde als een van de meest succesvolle projecten van 2019. Ze vroegen ons niet alleen om de samenwerking voort te zetten, maar ze stelden zelfs voor om het project voor volgend jaar verder uit te breiden. Ze vroegen of we geïnteresseerd waren om een nieuw land-art-project te doen, dit keer met als thema 'Palestijnse kustdorpen', en dit niet alleen in Gaza en Ramallah uit te voeren, maar ook in Jaffa of Akka en in een Palestijns vluchtelingenkamp in Libanon. We zijn erg blij met dit plan en kijken er al naar uit om dit project volgende zomer te starten.

Wetende dat ik voor een langere periode in Ramallah zou zijn, bezocht ik ook het hoofdkantoor van de PRCS (de organisatie waarmee we samenwerken in Gaza) en stelde hen voor om samen te werken aan de nieuwe overeenkomst voor 2020. Onze huidige overeenkomst moest worden aangepast en het was super om hier samen, face to face, aan te kunnen werken in plaats van via lange afstand e-mail contact.

Nog een onverwachte bonus maakte ik mee in het hostel waar ik verbleef. Daar ontmoette ik veel toeristen die door Israël reisden. De meesten van hen hadden helemaal niet gedacht dat ze de Palestijnse gebieden zouden bezoeken. Aanvankelijk dachten ze dat het daar enkel een oorlogsgebied zou zijn vol met extremisten. Tijdens hun reis werden ze allemaal op de een of andere manier nieuwsgierig gemaakt en besloten om toch een kijkje te nemen in Ramallah. Het was een waar geschenk om hun vooroordelen over het Palestijnse volk binnen de eerste uren al te zien verdwijnen en hun ideeën over de regio en het conflict radicaal te zien veranderd in slechts een of twee dagen. Alle mensen in het hostel (zowel de reizigers als lokale Palestijnen) waren erg geïnteresseerd om verhalen uit Gaza te horen en meer te weten te komen over hoe het leven daar echt is. Het was een geweldige kans om die verhalen te kunnen delen en zo een gezicht te geven aan de mensen in Gaza. Tegelijkertijd was het ook schokkend om weer te beseffen hoe weinig de mensen eigenlijk weten van de huidige situatie in Gaza.

Na 9 dagen in Ramallah was de situatie in Gaza eindelijk voldoende gekalmeerd om binnen te kunnen gaan.

Het was geweldig om iedereen weer te zien, vooral na de voorgaande gebeurtenissen. Tegelijkertijd was het ook zwaar om de impact te voelen die de aanvallen hadden gehad op deze mensen. Achter het lachen en de grapjes voelde je de zwaarte, hopeloosheid en vermoeidheid. Zelfs voor de bevolking van Gaza zijn er grenzen aan wat ze kunnen verdragen en deze grens komt echt gevaarlijk dichtbij.

Mijn eerste activiteit in Gaza was om de Zaterdag Academie te bezoeken. Dit is een nieuw initiatief van HOPE waarbinnen kinderen met een hoge gevoeligheid voor kunst een veilige plek vinden om zich op dit gebied te ontwikkelen. Na calamiteiten worden ze geholpen deze zo goed mogelijk te verwerken. Deze zaterdag hadden ze een illustrator van kinderboeken uitgenodigd om de kinderen te leren hoe ze een personage voor een verhaal konden tekenen. Het was een geweldige les en de kinderen waren erg gemotiveerd. Na de les verloren ze zichzelf compleet in de verzameling kunstboeken die ik voor hen had meegenomen. De interesse van deze kinderen voor de kunsten is echt wonderbaarlijk. Waar ik echt stil van werd, was het zien van de werkjes die de kinderen hadden gemaakt op de zaterdag vlak na de aanslagen. De hoeveelheid angst die uit sommige van deze werkjes naar voren komt, is echt verontrustend, vooral als je je realiseert dat ze door kinderen zijn gemaakt. De docenten vertelden me dat de kinderen die zaterdag allemaal in shock waren aangekomen. Ze waren stil en spraken nauwelijks. Ze hebben die dag 5 uur met hen gewerkt. Ze spraken over wat er was gebeurd, ze keken naar professionele kunstwerken en vervolgens begonnen ze met schilderen op een heel losse en vrije manier. Ze vertelden dat na die 5 uur alle kinderen zich een beetje lichter voelden en ze allemaal met een glimlach op hun gezicht naar huis vertrokken.

De volgende dag begon mijn werk in de Open Studio. Omdat mijn Gaza bezoek was ingekort, was er niet genoeg tijd om alles te doen wat we hadden gepland. Wat ik wel kon doen was een origami-animatiefilm maken met een groep dove kinderen.

Ik moet eerlijk zeggen dat het in het begin een beetje dom aanvoelde om met zoiets eenvoudigs te als origami aan te komen net na zware raketaanvallen, maar juist nu bleek dit zeer waardevol voor deze kinderen.

De moeilijkheid van de origami-figures maakte dat ze echt moesten concentreren op de activiteit. Dit leidde hun gedachten af van de negatieve ervaringen en angsten. Tegelijkertijd was de trots op hun gezichten na het uitvoeren van de figures echt onbetaalbaar. Voor deze kinderen, die hun handen vooral gebruiken voor gebarentaal, was deze compleet nieuwe activiteit zeer welkom. Een van de meisjes kwam me bedanken enkel omdat ze zo blij was dat ze iets nieuws geleerd had. Het was echt een geweldig succes en het zou mij niet verbazen als het lokaal bij mijn volgende bezoek vol hangt met origami figures.

Met een groep jongere kinderen met verschillende handicaps deed ik een les met betrekking tot een nieuw boekje dat ik uit Nederland had meegenomen genaamd “De Kleurtjes”. Samen hebben we het boekje gelezen, toen enkele filmpjes bekeken over de basiselementen van de kunst en daarna hebben we een heel leuke activiteit gedaan. In deze oefening leerden de kinderen hoe alle kleuren voortkomen uit rood, geel en blauw. Het was ontzettend leuk om de kinderen verf te zien blazen over hun papier en zich dan te verbazen over de kleurrijke resultaten.

Voor aanvang van deze reis maakte een groep kinderen uit België enkele kaarten voor de kinderen in Gaza. Tijdens mijn bezoek gaf ik hen deze kaarten en zij maakten nieuwe kaarten terug. De volgende stap is dat beide groepen filmpjes maken die ook worden uitgewisseld. Kunst blijkt opnieuw een geweldige manier om verbindingen te maken tussen kinderen uit zulke verschillende werelden.

Het laatste onderdeel van mijn bezoek was om plannen te maken. We spraken over de plannen van de Open Studio voor 2020, maar nog meer lag de focus op de plannen voor de zomerkampen. Aangezien Gaza volledig is afgesloten van de buitenwereld, is op vakanties gaan geen optie. Dit maakt zomerkampen de beste manier voor kinderen om door de zeer hete zomers heen te komen.

Voor de volgende zomer zullen we een geweldig menu met zomerkampen aanbieden:

- Het team van de Open Studio maakt een groot zomerkamp vol met uitstapjes en activiteiten rond het thema "Palestijns erfgoed".
- Breakdancer MYUZ gaat een groep kinderen trainen in een breakdance-kamp.
- Dichter en theatermaker Maher Dawood zal een theaterkamp opzetten waarbij kinderen een voorstelling gaan maken rond het thema kinderarbeid.
- Centrum voor moderne kunst "Shababek" organiseert een kunstkamp voor jonge en getalenteerde tieners.
- En we hebben natuurlijk ook het land-art camp met het Palestijns museum.

We kunnen niet wachten tot de zomer begint!

Op mijn laatste dag in Gaza was ik heel blij dat ik aanwezig kon zijn bij de opening van de tentoonstelling van de werken van de kinderen in de Open Studio. Zowel de opzet van de expo als de kwaliteit van de werken was zeer indrukwekkend. Er waren werken bij die verschillende technieken van de kunst samen brachten, schilderijen gemaakt door kinderen samen met hun ouders en schilderijen over Gaza 2020 (het jaar waarin Gaza door de Verenigde Naties als onbewoonbaar wordt verklaard). De belangstelling van de lokale gemeenschap voor deze tentoonstelling was erg groot en ze denken er zelfs aan om de expositie op de Westelijke Jordaanoever te laten zien. 'Petje af!'

Hoewel mijn tijd in Gaza zeer succesvol was, vol met plezier en nieuwe plannen, vertrok ik toch met een zwaar hart.

Het toekomstbeeld dat leeft onder de mensen is heel donker. De voorspelling van de VN dat Gaza tegen 2020 onbewoonbaar zal zijn is voor een grote groep al realiteit en ligt voor velen direct om de hoek. Slechte leefomstandigheden, gebrek aan goede medische zorg, armoede en angst voor epidemieën of voor gewelddadige aanvallen eisen een grote tol onder de bevolking van Gaza.

Maar deze mensen blijven mensen ... Ze blijven hun leven leiden, ze blijven grappen maken en ze blijven dansen en schilderen. Wij blijven hopen dat ze de kans krijgen om dat nog vele generaties te doen en hopelijk snel in betere omstandigheden. Tot die tijd blijft HOPE kleine ontsnappingen bieden door middel van kunst en verbeelding.

Bedankt voor het lezen en hopelijk tot in de lente.

